

Politická geografie

Čtenářský deník č. 4 – Demokracie a volby

Tomáš Kostecký : Volební systémy a politický konflikt v prostoru:

Obsah článku:

Na začátku článku autor definuje demokracii a vládu. Demokracie samozřejmě nikdy nebude vláda lidu, vždy vládou jen vybraní. Existují také různé formy demokracie a autor zdůrazňuje důležitost voleb.

Hlavní část textu obsahuje analýzu jednotlivých druhů volebních systémů, autor definuje dva základní typy – většinový a poměrný a jejich podtypy. Zdůrazňuje výhody a nevýhody jednotlivých volebních systémů i to, proč se v realitě používá jakýsi odvar těchto dvou systémů. Ke každému typu volebních systémů, případně jiných pojmů, které jsou vysvětleny v jednotlivých tabulkách, doplňuje autor vždy konkrétní příklad. Také je zde vysvětlený systém přepočítávání hlasů na jednotlivé mandáty s příkladem na České republice. Stejně tak je vysvětleno vymezování volebních obvodů a dodržování jednotlivých pravidel.

Na závěr autor popisuje vývoj politického systému v ČR, Slovensku, Polsku a Maďarsku po roce 1990.

Komentář:

Tento článek byl velmi poučný, zejména pro člověka, který o volebních systémech dosud věděl jen základy. Oceňuji to, že se autor snažil být objektivní, ale ne za každou cenu a sám přiznával, že je to někdy obtížné.

Všeobecně lze říci, že je tento článek čtivý a snadnější na pochopení než leckteré dřívější články, které jsme museli přečíst a po jejichž přečtení jste se cítili jako naprostí analfabeti. Též oceňuji jednotlivé rámečky s vysvětlenými pojmy, tím pádem byl článek pochopen i méně zdatnými čtenáři než je kolega Voda. Já osobně tento článek doporučím i některým svým známým, kteří studují cokoli, kde by se s tímto mohli setkat a k něčemu by se jim tyto informace mohly hodit.

Jinak co se týče konkrétních věcí v článku, tak osobně mne nejvíc zaujaly metody gerrymanderingu, neboť vymezování prostoru je něco, k čemu máme jako geografové blízko. Nehledě na to, že je vždy zajímavé nahlédnout pod pokličku a zjistit, že ne všechno, co na první pohled vypadá tak hezky demokraticky, je opravdu tak, jak myslíme a že volby automaticky negarantují demokracii. A vlastně bych mohla použít i slova autora, že „...jedním z důležitých rysů volebních systémů je to, že jsou výsledkem politických konfliktů.“

Otázky:

Jak vidíte budoucnost demokracie? Přijde brzy něco, co ji překoná?

Jak donutit (rozumnou formou) všechny občany účastí u voleb?

Jak přimět strany, aby si více vážily svých mandátů, neboť to oni zastupují prostý lid?

Petr Jehlička, Luděk Sýkora : *Stabilita regionální podpory tradičních politických stran v českých zemích (1920 – 1990):*

Obsah článku:

Autoři textu popisují vývoj jednotlivých politických stran od roku 1920 do roku 1990. Konkrétně to jsou strany Československá strana lidová, Československou stranu socialistickou, Československou sociální demokracii a Komunistickou stranu Československa. Tyto čtyři strany byly vybrány proto, že jako jediné kandidovali ve všech volbách v daném období a získali větší počet hlasů.

Zajímavým faktem je, že za celou dobu sledování stále zůstávají některé voličské bašty v regionálních oblastech. Autoři vymezují několik oblastí. Jednak okresy, kde daná strana při volbách získala 50% hlasů a dále okresy, kde strana stabilně dosahuje volební podpory.

Jako oblasti podpory jednotlivých stran lze pro ČSL vymezit oblast Slovácka a východ Českomoravské vysočiny. Tato voličská základna se dodnes nezměnila a jižní Morava je stále baštou lidovců. ČSS spadá do okresů ve východních Čechách, v Praze a Brně – tedy v oblastech s větším počtem obyvatel. KSČ má jako jádrové oblasti Kladno, poté po válce pohraniční oblasti a poté opět okres Kladno, dále Beroun, Rakovník a oblast Ostravska. Dá se tedy říct, že ačkoliv zde bylo 40 let nadvlády KSČ některá území mají své tradiční favority ve volbách, ať už je jakýkoliv režim.

Komentář:

Tento článek bych opět zařadila do škatulky více přínosných textů, ačkoliv často byl moc analytický a obsahoval mnoho vzorců. Velmi mne zaujal fakt, že obecně se podpora volených stran v jednotlivých regionech neliší za posledních 70 let. Navíc jako člověk, který defacto nezažil komunistickou vládu, jsme měla zkreslenou představu o manipulaci voleb a existenci pouze jedné strany. Ale samozřejmě že se dá těžko mluvit o demokracii. Nicméně opět jako geografa mne zaujal vliv různých faktorů na voličské preference. Pro mne to jsou samozřejmě věci, ale myslím, že řadě lidí toto uniká a že hra politiků jen na jednu strunu a populismus je často velkou chybou, neboť voliči opravdu nejsou homogenní skupina, která se dá opít rohlíkem. Otázkou je, která skupina, ať už věková, vzdělanostní, zaměstnaná v různých oborech, půjde s největší pravděpodobností volit a kdo nejvíce dá na sliby politiků.

Škoda, že je článek 18 let starý, bylo by zajímavé v analýze pokračovat.

Otázky:

Kam až může sahat populismus politiků a manipulace s lidmi?

Jak velkou roli hrají ve volbách média?